

Η ΑΝΑΜΝΗΣΕΙΣ ΕΝΟΣ ΠΑΡΙΣΙΝΟΥ ΣΕΡΛΟΚ ΧΟΛΜΣ

Ο ΑΓΙΟΣ ΠΑΥΛΟΣ ΤΩΝ ΑΠΑΧΗΔΩΝ

Μια συνέντευξη με τον περιφημο διευθυντή της Παρισινής αστυνομίας Γκορόν. 'Ανέκδοτα από τη ζωή του Παρισινού υποκόσμου. Ο πόνος ενός άπαχη για τη μητέρα του. Ένα ιστόρητο χατούσι. Μια κωμική περιπέτεια του «Αγίου Παύλου των Απάχηδων». Το μακάβριο χιούμορ της ιστορίας ενός έγκληματος. Ο στραγγαλισμός μιας πλούσιας χήρας κι' η περιεργη σύλληψης των δολοφόνων της, κλπ.

ΔΩ και τριάντα χρόνια το Παρίσι είχε ένα περιφημο Σέρλοκ Χόλμς. Έκείνη την εποχή ο διευθυντής της αστυνομίας δεν ήταν μόνο ο ανώτερος αστυνομικός υπάλληλος που έφρόντιζε για την ασφάλεια και την ησυχία των κατοίκων της κοσμοπόλεως, αλλά κι' ο τελειότερος, ο υποδειγματικός τύπος του ντέτεκτιβ, του μουσικου αστυνομίου. Το 1900 λοιπόν ένας τέτοιος διευθυντής ήταν ο περίφημος κ. Γκορόν, ο πασίγνωστος «Άγιος Παύλος των Απάχηδων»...

Ο Γάλλος αυτός Σέρλοκ Χόλμς έχει αποτραβηχτή σήμερα σ' ένα ήσυχο και μυστηριώδες σπίτι που μοιάζει με έγκληματικό μουσείο. Ο κ. Γκορόν είχε έναν μικρόσωμο γέρο με ροδαλό και γελαστό πρόσωπο, με κάτασπρο μουστάκι και με φωτεινά και διαυγή μάτια, που σου κάνουν αμέσως εντύπωση. Ο περίφημος λοιπόν αυτός ντέτεκτιβ με δέχτηκε με καλωσύνη και μ' ευγένεια στο πιο παράξενο γραφείο που είχε ποτέ ένας αστυνομικός! Οί τοίχοι του ήταν... στολισμένοι με μεγάλα μαχαίρια ματωμένα εδώ κι' εκεί, με μουστριώδεις αλυσίδες, με περιέργια οπασιά, με χειροπέδες κάθε σχήματος, με πιστόλια περιφήμων δολοφόνων και τέλος στο θάθος με μία θαρραία πόρτα από χοντρό ξύλο με μεγάλες κλειδαριές, με κόκκινους λεκέδες αίματος και μ' ένα αινιγματικό νούμερο επάνω: τον αριθμό 58. Ποιος ξέρει τί τραγική πόρτα θάταν αυτή... Ποιος ξέρει τί φρικώδη έγκλήματα θά έθασαν κόκκινο το παλιό και χοντρό ξύλο της...

Ο κ. Γκορόν, όταν είδε τις διαδοχικές εκπλήξεις μου, χαμογέλασε πονηρά και δέχτηκε πρόθυμα να μου αφηγηθή μερικές αναμνήσεις του, μερικά ανέκδοτα του, μερικά περιστατικά από την περιπετειώδη και πολυτάραχη ζωή του.

—Είνε αλήθεια, του είπα, ότι είχατε τη φήμη ενός αυστηρού και άδυσώπητου αρχηγού;

Ο κ. Γκορόν χαμογέλασε πάλι.

—Ω! Έκανε. Δεν ήμουν και τόσο τρομερός, όσο λένε οι πιασμένοι φίλοι μου... Τουναντίον μάλιστα ήμουν κάπως... πρωτότυπος. Είχα την παραξενιά να μη βλέπω σ' όλους τους «πελάτες» μου τον κακοποιό, τον έγκληματία, τον έχθρο. Γνώρισα μερικούς απάχηδες που είχαν μία τρυφερή καρδιά, γεμάτη στοργικά αισθήματα... 'Ορίστε! Μια μέρα έκανα έρευνα στο σπίτι της μητέρας ενός νεαρού κακοποιού που ήταν μέλος μιας τρομοκρατικής σπείρας. Τον είχαμε πιάσει την προη-

γούμενη μέρα και παρακολουθούσε κι' αυτός την έρευνά μας στο σπίτι του, ανάμεσα σ'ε δυο άστυφύλακες.

Τι να σας πώ, δεν ξέρω τί είχα εκείνο το απόγεμα. 'Ημουν νευριασμένος σαν άνθρωπος που δεν έχει κέφι. Διέταξα λοιπόν τη μητέρα του άπαχη ν' ανοίξη ένα ντουλάπι, όπου υπέθετα ότι ήταν κρυμμένα πολλά κλοπιμαία, μ' ένα τόσο άπλοτομο κι' ίσως προσβλητικό τόνο στη φωνή, ώστε ο νεαρός έγκληματίας «πνευσε» τη μητέρα του και μ' ένα πήδημα βρέθηκε μπροστά μου και μου άστραψε ένα δυνατό κήστούκι! Οί άστυφύλακες τον άρραξαν την ίδια στιγμή και σήκωσαν τ'α χέρια τους για να τον φρονιέψουν...

—Άφηστε τον! τούς είπα. Ο άνθρωπος αυτός έχει δική! Φέρθηκα με αγένεια... Τό άδικο είναι δικό μου...

Ο άπαχής εκείνος που δεν θά δισταζε να στραγγαλίση μια γρηά νουαίκα για να την κλέψη, άγαπούσε στοργικά τη μητέρα του και δεν επέτρεπε στους άλλους να μη της φέρωνται με σεβασμό. Τί έκανα λοιπόν τότε; 'Εβγαλα τό καπέλλο μου και με μεγάλη ευγένεια, δίχως καμιά είρωνεία στη φωνή, είπα στην κατάπληκτη μητέρα του:

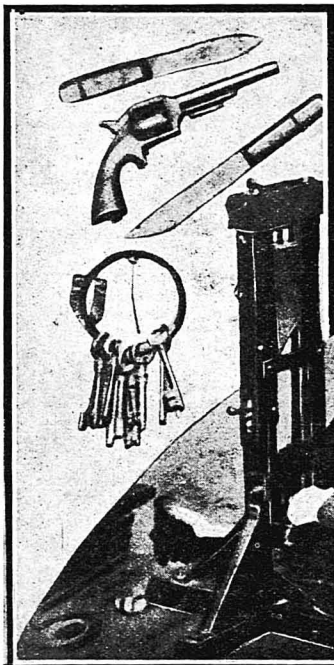
—Κυρία, κάντέ μου τη χάρη, σας παρακαλώ, ν' ανοίξετε εκείνο έκεί τό ντουλάπι...

Ο νεαρός άπαχής συγκινήθηκε τόσο άπ' αυτή τη συμπεριφορά μου, ώστε, για να μου δείξη την ευγνωμοσύνη του, μου έδωκε τ'α δνόματα των συνενόχων του που άποτελούσαν την τρομοκρατική σπείρα. Βλέπετε; 'Εχω δική συνειδή, όταν λέω ότι πολλοί από αυτούς τούς «έχθρους» μας έχουν καλή καρδιά. Τις περισσότερες ίσως φορές είναι δυστυχισμένοι άνθρωποι, παιδιά άλκοολικών που μεγάλωσαν μέσα στο θούρκο ενός παλιού και σκοτεινού δρόμου. Άπο μικροί λοιπόν έμαθαν στην τεμπελιά κι' άργότερα, για να βρούν χρήματα, δεν υπήρχε γι' αυτούς κανείς άλλος τρόπος, παρά ή άπάτη, ή κλοπή, τό έγκλημα...

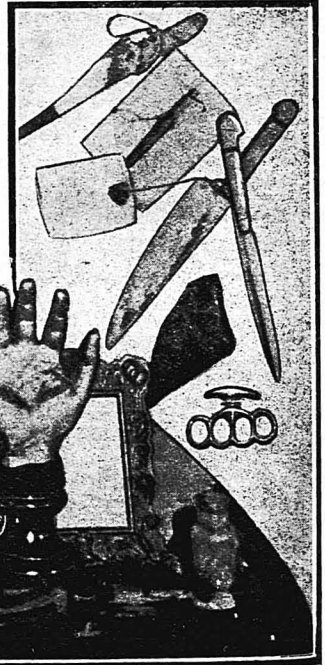
Θά σας διηγηθώ τώρα ένα από τ'α πιο περιεργα και τ'α πιο κωμικά περιστατικά της ζωής μου.

Μια εποχή, κάθε νύχτα, όταν γύριζα από τό θέατρο, έδινα ραντεβού σ'ε μερικούς άστυφύλακες στην άρχή μιας λαϊκής συνοικίας και πήγαινα μαζί τους να κάνω έφοδο στα ύποπτα καταγάγια και στους σκοτεινούς κι' έρημους δρόμους όπου γινόντουσαν κάθε βράδυ τ'α πιο άγρια και τ'α πιο φρικιαστικά έγκλήματα. Τό άποτέλεσμα κάθε τέτοιας έφοδου ήταν να πιάνουμε κάθε φορά πολλά κακοποιά στοιχεία από τ'α πιο επικίνδυνα...

—Ένα βράδυ λοιπόν δεν βρήκα τούς άστυφύλακες στο μέρος που τούς είχα

—Ένα βράδυ λοιπόν δεν βρήκα τούς άστυφύλακες στο μέρος που τούς είχα

δώσει ραντεβού. Θά είχε συμβή φαίνεται τίποτα κι' είχαν τρέξει να βοηθήσουν τους άλλους συναδέλφους τους. Ήταν περασμένα μεσάνυχτα κι' ήμουν ολόμουνος στην πιο σκοτεινή και στην πιο κακόφημη συνοικία του Παρισιού. "Ε, τί τὰ θέλετε... Όμολογῶ δίχως καμιά ντροπή ὅτι χτυποῦσε ἡ καρδιά μου ἀπὸ τὸ φόβο. Τί ἔπρεπε νὰ κάνω ; Νὰ ἐξακολουθῶ τὸ δρόμο μου ἢ νὰ γυρίσω πίσω ; Μὰ δὲν πρόφτασα νὰ πάρω μιὰ ἀπόφασι. Ἐκείνη τῆ στιγμῆ εἶδα νὰ στέκωνται λίγα μέτρα πρὸ πέρα πέντε ἀπειλητικὲς σκιές.

—Πάει, τὴν ἔπαθα εἶπα μέσα μου. Ἄν κάνω νὰ φύγω, θὰ μὲ ξεπαστρεύουν, πρὶν προφτάσω νὰ συναντήσω κανένα ἀσυφύλακτα...

"Ἐπρεπε νὰ φανῶ παλληκαρῶς ! Ἐσφίξα λοιπὸν τὶς γροθιές μου καὶ τράθηξα μὲ θάρρος κατὰ πᾶνω τους.

—Τί διάολο κάνετε δῶ πέρα ; τοὺς φώναξα ὅσο μπορούσα πρὸ ἀγρία. Θέλετε, νὰ σᾶς ἀρπάξω ἀπὸ τὸ γιακᾶ καὶ νὰ σᾶς κλείσω στὸ φρέσκο ;

Οἱ ἀπάχηδες, μπροστὰ σ' αὐτὴ τὴν ξαφνικὴ ἐπίθεσι, τὰ ἔχασαν καὶ μὴν ἀπάντησαν μὲ δειλῆς κοριτσιίστικες φωνές ὅτι ἔκαναν μιὰ βόλτα καπνίζοντας ἡσυχὰ τὸ τσιγάρο τους κι' ὅτι δὲν ἔχουν κακὸ στὸ νοῦ τους. Ἐγὼ ὅμως ἔσπρωξα τὰ πράγματα ὅσο μπορούσα, ἔδειξα δὴ ἀπὸ τοὺς κακοποιούς καὶ τοὺς πρόσταξα:

—Ἐσεῖς, ἔμπρός, ἐλάτε μαζί μου!..

Οἱ ἀπάχηδες ἔσκυψαν τὸ κεφάλι καὶ μ' ἀκολούθησαν. Δηλαδή, γιὰ νὰ εἶμαι ἀκριβῆς, ἐγὼ πήγαινα ἀπὸ πίσω τους! Στὸ δρόμο οἱ δύο ἀπάχηδες μου γύριζαν κάθε τόσο τὸ κεφάλι γιὰ νὰ μοῦ ποῦν ὅτι δὲν ἔχουν κάνει τίποτα κι' ὅτι ἦταν ἀθῶοι σὰν μικρὰ παιδιὰ...

—Καλά... καλά... τοὺς ἀπαντοῦσα κάθε φορά. Θὰ τὰ ξαναποῦμε στὸ τμήμα...

Μὰ δὲν πήγαμε στὴν ἀστυνομία, παρὰ στὸ σπίτι μου. Ἐκεῖ τότε ἔμπασα μέσα τοὺς δύο ἀπάχηδες, τοὺς ἔδωσα ἕνα ζεστὸ ροῦμι καὶ τοὺς ἔβγαλα κρυφὰ στὸ χέρι ἀπὸ ἕνα δεκάρικο. Ἐπειτα, ὅταν μοῦ ἐξήγησαν ὅτι ἦσαν ἀνεργοί, τοὺς ἔδωσα ἀπὸ ἕνα συστατικὸ γράμμα γιὰ ἕνα φίλο μου βιομηχανοῦ ποῦ εἶχε ἕνα μεγάλο ἐργοστάσι. Οἱ ἀπάχηδες κατόπι ἐφυγαν, ἀπὸ πρῶτα μοῦ ἔσφισαν θερμὰ τὸ χέρι. Ὑστερα ἀπὸ λίγες μέρες ἔμαθα ὅτι κι' οἱ δύο τους δούλευαν ὡς ἐργάτες στὸ ἐργοστάσι. Ὁ ἕνας ἀπ' αὐτοὺς ἔγινε καλὸς ἄνθρωπος καὶ καλὸς οἰκογενειάρχης. Ὁ ἄλλος ξαναγύρισε στὸν ὑπόκοσμο καὶ πέθανε στὰ κάτεργα...

—Ἄ, ἐπὶ τέλους! Καταλαβαῖνω τώρα γιὰτί σᾶς λένε «Ἅγιο Παῦλο τῶν Ἀπάχηδων», εἶπα στὸν κ. Γκορόν. Σῶνατε τὶς ψυχές τους...

Ὁ Παρισινὸς Σέρλοκ Χόλμς γέλασε καλοκάγαθα καὶ θυμήθηκε ἕνα ἄλλο περιστατικὸ τῆς σταδιοδρομίας του, ἡ ὁποία μοιάζει μ' ἕνα δλόκληρο ἀστυνομικὸ μυθιστόρημα.

—Θὰ ξέρετε, μοῦ εἶπε, ὅτι ἡ ζωὴ τῶν ἐγκληματιῶν ἔχει πολ- λές φορές ἕνα μακάθριο χιούμορ. Ἄκουστε αὐτὴ τὴν παράξενη ἱστορία ἐνὸς ἐγκλήματος... Ἐνας νεαρὸς χασάπης ποῦ πήγαινε δύο φορές τὴν ἑβδομάδα διαλεχτὸ κρέας σὲ μιὰ πλούσια χήρα, συλλογίστηκε μιὰ μέρα νὰ τὴν σκοτώσῃ καὶ νὰ τὴ ληστέψῃ. Μὰ φοβόταν νὰ κάνῃ τὴ «δουλειὰ» μόνος του καὶ πήρε μαζί του κι' ἕνα φίλο του. Ἡ μητέρα τοῦ φίλου του, μιὰ φριχτὴ μέγαιρα, θέλησε κι' αὐτὴ νὰ τοὺς βοηθήσῃ καὶ στάθηκε κᾶτω στὸ δρόμο γιὰ νὰ παραφυλάξῃ... Οἱ δύο δολοφόνοι στραγγάλισαν τὴν πλούσια χήρα, ἔκαναν ἀνω-κάτω τὰ συρτάρια της καὶ τέλος δὲν βρῆκαν τίποτ' ἄλλο, παρὰ μονάχα... πενήντα φράγκα! Αὐτὸ τὸ ποσὸ φαίνεται ἀστείο σήμερα, μὰ ἐκείνη τὴν ἐποχὴ ἦταν ἀρκετὸ γιὰ νὰ γλεντήσουν πλουσιοπάροχα τρεῖς ἄνθρωποι. Οἱ δύο δολοφόνοι λοιπὸν μόλις βγῆκαν ἀπὸ τὸ σπίτι, ἔδωσαν τὰ λεπτὰ τῆς μέγαιρας.

—Μπράβο, παιδιὰ μου, τοὺς εἶπε ἐκείνη. Τὰ καταφέρατε φίνα! Πάμε τώρα νὰ πιούμε κανένα ποτηράκι...

Τὸ ἐγκληματικὸ «τρίο» πήγε σὲ μιὰ ταβέρνα, ἔφαγε κι' ἔπινε ὅσο ἤθελε κι' ἔπειτα πήγε ν' ἀποτελειώσῃ τὴ διασκεδάσι του σ' ἕνα θέατρο. Οἱ δύο δολοφόνοι, ὅμως ποῦ εἶχαν στραγγάλισι μὲ τὸν πρὸ ἀνάνθρωπο τρόπο τὴν... πλούσια χήρα, ὅταν εἶδαν στὴ δευτέρῃ πράξῃ τὸν πρωταγωνιστὴ τοῦ ἔργου νὰ σκοτώνῃ τὴν μητέρα τῆς ἡρωίδος, θύμωσαν κι' ἄρχισαν νὰ τὸν βρίζουν ψηλά ἀπὸ τὴ γαλαρία. Ἡ θορυβώδης αὐτὴ ἀνανάκτησις τους ἀναστάτωσε φυσικὰ τὸ θέατρο κ' οἱ ἀστυφύλακες ἀρπάξαν τοὺς ταραξίες καὶ τὴ γρη῏ σύντροφό τους καὶ τοὺς ὀδήγησαν ἀμέσως στὸ τμήμα. Ἐκείνη ἀκριβῶς τὴν ὥρα εἶχε ἀνακαλυφθῆ καὶ τὸ ἐγκλημά τους. Ἐνας

ΑΠὸ τὴν ἀρχαιότητά

ΜΙΚΡΕΣ ΙΣΤΟΡΙΕΣ

Ἡ καταστροφὴ τῶν Μεγάρων. Τὸ ἐνδιαφέρον τοῦ Δημητρίου τοῦ Πολιορκητοῦ γιὰ τὸν Μεγαρέα φιλόσοφο Στίλωνα. Ἡ ὑπέροχη ἀπάντησις τοῦ φιλοσόφου. Ἡ καλωσύνη καὶ ἡ σύνεσις Φιλίππου τοῦ Μακεδόνος, κλπ. κλπ.

Ὅταν ὁ Δημήτριος ὁ Πολιορκητὴς κατεδάφισε τὰ Μέγαρα, ρώτησε τὸν φιλόσοφο Στίλωνα ἂν ἔπαθε καμμιὰ ζημιὰ.

—Ὅχι!...ἀποκρίθηκε ὁ φιλόσοφος. Δὲν ἔπαθα καμμιὰ ζημιὰ, γιὰτί ὁ πόλεμος δὲν μπορεῖ νὰ κάμῃ κανένα κακὸ στὴν ἀρετὴ. Κανένας ἀπ' τοὺς στρατιωτῆς σας δὲν ζήτησε νὰ μοῦ πάρῃ λιγὴ ἀρετὴ ἢ λίγη σοφία!..

Ὁ φιλόσοφος Καρνεάδης ἔλεγε συχνὰ ὅτι τὰ βασιλόπουλα δὲν μαθαίνουν κανένα πράγμα τόσο τέλεια, ὅσο τὴν ἱππασία. —Γιὰτί κατηγορεῖς τὰ βασιλόπουλα, διδάσκαλε ; τὸν ρώτη- σεν ἕνας ἀπ' τοὺς μαθητᾶς του.

Κι' ὁ φιλόσοφος ἀπάντησε:

—Δὲν τὰ κακολογῶ, παιδί μου. Λέω ἐκεῖνο ποῦ συμβαίνει. Τὰ βασιλόπουλα τὰ κολακεύουν ὄλοι, μικροὶ καὶ μεγάλοι, κι' ἔτσι τοὺς εἶνε ἐντέλως ἀδύνατον νὰ μάθουν τὴν ἀλήθεια. Τὸ ἄλογο ὅμως δὲν ξέρει ποῖς εἶνε ἐκεῖνος ποῦ τὸ καθολικεύει καὶ τὸν ρίχνει κάτω, εἴτε βασιλιᾶς εἶνε, εἴτε ἀπλὸς πολίτης. Εἶνε λοιπὸν ἀναγκασιμὰ τὰ βασιλόπουλα νὰ ξέρουν νὰ καθαλλικεύουν, ἐνῶ γιὰ ὅλα τ' ἄλλα πράγματα ὅτι καὶ νὰ ποῦν κι' ὅτι κι' ἂν κάνουν, ὄλοι θὰ τὸ θροῦν σωστὸ!..

Μιὰ μέρα ποῦ ὁ σοφὸς Κυρηναῖος Ἄ- ριστιππος εἶχε φοβερὲς ἀπενταρίες, πήγε στὸν βασιλεῖα Διονύσιο καὶ τὸν παρακάλε- σε νὰ τοῦ δώσῃ λίγα χρήματα.

—Μὰ σὺ δὲν εἶσαι, ποῦ διδάσκες ὅτι ἕνας σοφὸς ἄνθρωπος δὲν ἔχει ἀνάγκη ἀ- πὸ χρήματα ; τὸν ρώτησε ἀμέσως ὁ Διο- νύσιος κατὰληκτικῶς.

—Βέβαια, δὲν τὸ ἀρνιέμαι, τοῦ ἀπάν- τησε ὁ Ἄριστιππος. Δὸς μοῦ ὅμως τὰ χρήματα πρῶτα καὶ θὰ στὸ ἐξηγήσω.

Κι' ἀφοῦ πήρε τὰ χρήματα στὸ χέρι, ξανάπε στὸν Διονύσιο:

—Ἐνας σοφὸς δὲν ἔχει ἀνάγκη ἀπὸ χρήματα... γιὰτί θρῖσκει τὸν τρόπο νὰ τὰ οικονομῆ εὐκόλα, ὅπως αὐτὴ τὴ στιγμῆ, παραδείγματος χάριν!..

Ὅταν οἱ Πελοποννήσιοι κατὰ τὴν διάρκεια τῶν Ὀλυμπια- κῶν ἀγώνων, κατακρίνανε ἀδικὰ τὸν Φίλιππο, τὸν πατέρα τοῦ Μεγάλου Ἀλεξάνδρου, οἱ ἀλλοῖκοι τοῦ ἀρχισαν νὰ τὸν παρακι- νοῦν νὰ τοὺς ἐκδικηθῇ σκληρῶς. Ἐκείνος ὅμως τοὺς ἀπάντησε:

—Ἄν μὲ κακολογοῦν οἱ Πελοποννήσιοι τώρα ποῦ τοὺς ἔχω κάνει τοῦ κόσμου τὰ καλὰ, πόσα χειρότερα θὰ ποῦν γιὰ μένα, ὅταν τοὺς κάνω ἔστω καὶ τὸ παραμικρὸ κακὸ !..

Ὁ Φίλιππος, ὁ βασιλιᾶς τῶν Μακεδόνων, ὅταν ἔμαθε ὅτι οἱ ῥήτορες τῶν Ἀθηναίων τὸν κατακρίνανε μπροστὰ σ' ὄλον τὸν κόσμο, εἶπε:

—Πρέπει νὰ τοὺς εὐγνωμονῶ αὐτοὺς τοὺς ἀνθρώπους, γιὰτί μοῦ βρίσκουν ὄλα τὰ σφάλματά μου. Κι' ἔτσι, χωρὶς νὰ τὸ θέ- λουν, μὲ κάνουν νὰ μὴν τὰ ἐπαναλαμβάνω!

γείτονας τοῦ θύματος τοὺς εἶχε δὴ μετὰ τὸ ἐγκλημα νὰ περ- νοῦν ἀπὸ ἐκεῖνο τὸ δρόμο. Ἀπὸ τὴ μικρὴ αὐτὴ ἔνδειξι οἱ ἀστυ- νομικοὶ κατὰφεραν σιγά-σιγά ν' ἀνακαλύψουν ὅτι αὐτοὶ ἦσαν οἱ δρᾶσταί τοῦ στραγγαλισμοῦ, ποῦ ἴσως δὲν θὰ ἔπεφταν ποτέ στὰ χέρια τους ἂν δὲν τοὺς ἔπιαναν τυχαίως ὡς ταραξίες! Ἡ γρη῏ μέγαιρα λοιπὸν πέθανε στὴ φυλακὴ κι' οἱ δύο κακοῦργοι, στὴ λαμηττόμο...

Καθὼς βλέπετε, φίλε μου, τὸ μακάθριο χιούμορ αὐτῆς τῆς ἱστορίας, ἔσπερνάει τὴ φαντασία καὶ τοῦ πρὸ πνευματώδους κι' ἐπινοητικοῦ συγγραφέως ἀστυνομικῶν διηγημῶν.

Κι' ὁ Παρισινὸς Σέρλοκ Χόλμς, ὁ περιερ- γος αὐτὸς «Ἅγιοι Παῦλος τῶν Ἀπάχηδων», ἀφοῦ μοῦ ἔδειξε ἕνα-ἕνα ὄλα τὰ ἀνατριχιαστι- κά ἐνθύμια τῶν πρὸ συνταρακτικῶν ἐγκλημά- των τῆς τριακονταετίας τοῦ 1870—1900, μ' ἀ- ποχαίρησε μὲ τὸ ἀγαθὸ χαμόγελο ἐνὸς ἡσυ- χου ἀστοῦ ποῦ ζῆ τώρα μὲ τὶς ἀναμνήσεις του...

ΑΥΚ ΜΟΥΑΝΤΡΕ

